

Typové příklady ze středoškolské analytické geometrie

Výběr příkladů není vyčerpávající, ale reprezentativním způsobem testují Vaše znalosti. Případné nedostatky si můžete doplnit studiem příslušné středoškolské učebnice nebo jednoho z řady přehledů.

1. Určete odchylku α vektorů $u = (1, 1)$, $v = (-4, 1)$.
[$\alpha \doteq 2.11$]
2. Napište všechny typy rovnice přímky, která prochází body $A[-2, 2]$, $B[4, -1]$.
3. Stanovte rovnici přímky, která prochází bodem $A[1; 1]$ kolmo k přímce $6x + 4y - 3 = 0$.
[$2x - 3y + 1 = 0$ (až na násobek)]
4. Vyšetřete vzájemnou polohu přímky $p : x = 5 - 3t; y = 2 + 2t$; a přímky AB , kde $A[1; 2]$, $B[4; 8]$. Případně určete souřadnice jejich průsečíku.
[různoběžky, průsečík $[2; 4]$]
5. Stanovte rovnici přímky, která prochází bodem $B[2; 3]$ a má od přímky $2x + 5y - 5 = 0$ odchylku 45 stupňů.
6. Určete vzdálenost bodu $M[7; -2]$ od přímky $p : 6x - 8y - 77 = 0$.
[$\frac{19}{10}$]
7. Určete obecnou rovnici roviny, je-li dáno její parametrické vyjádření:

$$x = t + s, y = t - s, z = 5 + 6t - 4s,$$

kde $t, s \in \mathbb{R}$.

$$[x + 5y - z + 5 = 0 \text{ (až na násobek)}]$$

8. Ověřte, že přímky $p : [-1, 1, -5] + t(1, 1, 2)$ a $q = [1, -2, 3] + s(1, 3, -1)$, kde $t, s \in \mathbb{R}$ jsou mimoběžky a nalezněte jejich příčku se směrem $(1, -2, 3)$.
9. Zjistěte vzájemnou polohu rovin α, β daných rovnicemi: $\alpha : x - y + 3z + 1 = 0$; $\beta : 2x - y + 5z - 2 = 0$.
10. Určete vzájemnou polohu přímky p a roviny α . V případě, že se protínají určete jejich průsečík a odchylku α přímky $p : x = t, y =$

$1+t, z = -1+2t, t \in \mathbb{R}$ a roviny $\alpha : x = 1+r-s, y = r+s, z = 2s$,
kde $r, s \in \mathbb{R}$.

$$[\alpha \doteq 0.491]$$

11. Určete vzdálenost bodu $M[7; 9; 7]$ od přímky $p : x = 2 + 4t, y = 1 + 3t, z = 2t$, kde $t \in \mathbb{R}$.

$$[\sqrt{22}]$$

12. Určete rovnici tečny t kružnice $k : (x - 3)^2 + (y + 2)^2 = 100$ v bodě $T[9; 6]$.

$$[2x - 3y + 1 = 0 \text{ (až na násobek)}]$$

13. V závislosti na parametru p spočtete druhý průsečík kružnice $x^2 + y^2 = 1$ s přímkou AB , kde $A = [-1, 0]$ a $B = [0, p]$.

$$\left[\frac{1-p^2}{1+p^2}, \frac{2p}{1+p^2} \right]$$

14. Najděte osovou rovnici elipsy, která má střed $S[0; 0]$ a prochází body: $M[6; 4]; N[8; 3]$. Určete délky hlavní a vedlejší poloosy, excentricitu a ohniska této elipsy.

- 15.* Určete typ kuželosečky dané rovnicí $4x^2 + y^2 + 16x - 4y - 80 = 0$ a nalezněte k ní tečny bodem $[5, 0]$.

$$[\text{elipsa, body dotyku jsou } [1; -6] \text{ a } [2; 8]]$$

- 16.* Určete rovnici kulové plochy procházející daným bodem $A[1; -1; 4]$ a dotýkající se všech souřadnicových rovin kartézské soustavy souřadnic $Oxyz$.

- 17.* Ve kterých bodech hyperboly $h : 3x^2 - 2y^2 = 30$ jsou jejich průvodiče vůči ohniskům (tzv. ohniskové průvodiče) k sobě kolmé?

$$[\pm 4, \pm 3]$$

- 18.* Jak dlouhou tětivu vytíná parabola o rovnici $y^2 = 9x$ na přímce o rovnici $3x - 7y + 30 = 0$?

- 19.* Dokažte, že čtyřúhelník $ABCD$, jehož vrcholy mají v kartézské soustavě souřadnic souřadnice $A[5; 2; 6], B[6; 4; 4], C[4; 3; 2], D[3; 1; 4]$ je čtverec.

- 20.* Dokažte, že výšky libovolného trojúhelníku se protínají v jednom bodě.